ARCH

7
2006

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Vlastivědná soutěž

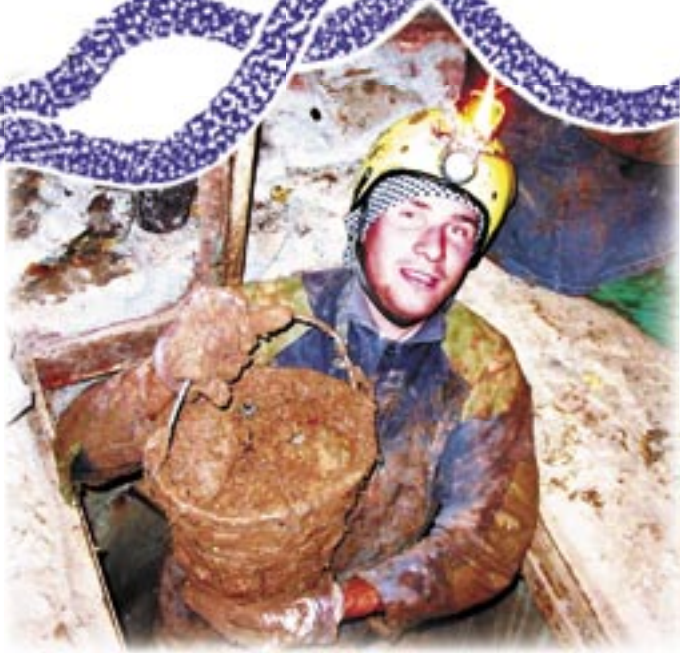

KM Filadelfia

Chráníme dávné dědictví

ČESKÁ RADA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Dějiny naší budoucnosti

Když člověk sedí denně několik hodin ve školní lavici, je vděčný za každé volno, za každé prázdniny, za jakoukoliv zrušenou hodinu. Ani na chvilku si nepřipouští, že bude s nostalgií vzpomínat na černou tabuli, křídový prach a tajná psaníčka v penálu. Nejdůležitější je mít správný účes, poslouchat skvělou muziku a vědět, kdo je ten největší frajer.

Mě nejvíc bavila matematika, na tělocvik jsem si připravovala originální výmluvy a hodina dějepisu se stávala pravým mučením na pranýři. Dodneška nevím, kdo, kdy a jak vládl. Kterékoliv datum dokážu splést nebo zcela zapomenout. Dějiny národa českého (a nejen ty) mi zůstávají utajeny. Pokud ovšem někoho zajímá, kdo byl, je a bude pro mě vždycky ten největší frajer, směle vytahuji trumf – Karel IV.

Syn Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny, markrabě moravský, král římský, český, lombardský, arelatský a císař římský. Věta, která zdobila moje zrcadlo několik týdnů. Začátek dlouhého boje o lepší známku z nenáviděného předmětu. Pak následoval povinný rodinný výlet do Prahy. Zde totiž založil nejstarší vysoké učení ve střední Evropě – Karlovu univerzitu. Rozšířil Prahu o Nové město a položil základní kámen k novostavbě pražské katedrály sv. Víta.

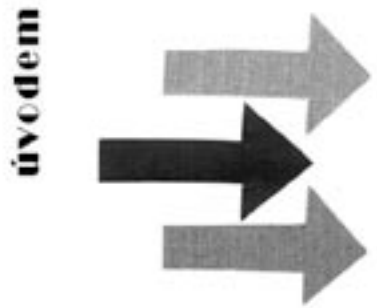

Nevím, co udělal dříve, ale všechno tu zůstalo. Kdo vstoupí do gotického chrámu, pochopí, že z historie se věda dělá právem. Nemůžete jen tak stát a nevědět, kdo za takovou monumentální nádheru může. Tenhle „sekáč“ měl prsty v mnoha věcech. Ještě si pamatuji, že hrad Karlštejn nechal přestavět pro uložení nejcennějších svátostin Českého království, Říše římské – císařských korunovačních insignií, které pravidelně v Praze vystavoval.

Výpravu na hrad podnikám skoro každý rok. Vyšlápnete kopec od vlaku, projdete purkrabství, kouknete se z hradeb dolů a stanete se hrdým Čechem. Dýcháte čerstvý vzduch, přestanete vnímat turisty a rázem získáte recept na štěstí. Jednoduchý, levný a hrozně důležitý. Každý z nás totiž někdy bojuje s časem, připadá si zoufalý a nejraději by začal den znovu. Neví, zda se zamknout před lidmi, zda vykřičet své zoufalství z okna, nebo svou bolest vybít. Doporučuji od všeho trochu. Pořadí zvolte jakékoliv.

Tato pomoc je ovšem krátkodobá. Skutečně *zbouraného* člověka probere „jiný den“. Utečte k řece, do lesa, k lomu – někam ven, hodně daleko, za přírodou. Neposlouchejte nářky druhých a větu typu „to se spraví“. SE nespravilo nikdy nic. Zvratné zájmeno bez jakékoliv síly. Vyražte na zapomenutou zříceninu. Tak pochopíte skutečný smysl slova trosky…

Není nutné znát litanie z dějin, i mě přinesly jen dobrou trojku. Není nutné sázet každý den nový strom, ale zkusit by se to mohlo. Každopádně přírodní a kulturní bohatství se stává tím nejdůležitějším statkem. Cenností, kterou nám tu zanechali takový machři, jako byl můj Karel IV. Nebojujme tedy za větší hypermarkety na úkor obyčejného parku. Nezvedejme ruku za pokračování stavby, která má své základy ve starověkém městě. Nevykrádejme si vlastní sejf, plný drahokamů. Jedině tak napíšeme naší budoucnosti snadno zapamatovatelnou historii…

Marie Molková – Hromča
ilustrační foto Klub Pathfinder

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže
ARCHA

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava, č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer- vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@adam.cz
IČO: 68379439

Graf. úprava a sazba Michala Rocmanová, akad. mal.
Tiskne TG TISK s.r.o. Lanškroun
Fotografie z archivů členských sdružení ČRDM
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF
Vychází 8 x za rok
Toto číslo vyšlo v listopadu 2006
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není určena k prodeji.
Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF najdete na adrese http://www.crdm.cz/archa

Foto na přední obálce: Dětská tisková agentura, archiv Hnutí Brontosaurus a ZC Slunovrat, Martin Kříž; foto na zadní obálce: Hana Svobodová, archiv Hnutí Brontosaurus a ZC Slunovrat, Jiří Majer, Martin Kříž, KM Filadelfia a Michal Fajfr

Má vlast v srdci Evropy – Poznej ji a chraň

Není vám lhostejné, jak naše země vypadá?
A jak ji znají a jak se v ní cítí naše děti a mladí lidé?
Záleží vám na tom, aby i oni dokázali svoje češství proměnit v uvědomělou péči o naše kulturní dědictví?
Pokud ano – pak jste na správné stopě.
Zapojte se se svou třídou či oddílem do 2. ročníku soutěže, který trvá od června 2006 do konce září 2007.
www.adam.cz/mavlast

Soutěž „Má vlast v srdci Evropy – Poznej ji a chraň“ má sice dlouhý název, ale je ušitá přímo na tělo školám i sdružením dětí a mládeže. Už nejmladší žáci nebo členové sdružení se mohou zúčastnit některých z jejích osmi kategorií: mohou třeba zjišťovat stav zanedbávaných a opomíjených památek, seznamovat se s dějinami určité památky či místa, anebo dokonce začít pečovat o nějaký pomníček, kříž, kapličku či jinou malou stavbu a najdou tu i další zajímavé úkoly. Pro děti od jedenácti let je zase vhodné vytváření naučných stezek, spolupráce při záchraně drobných užitkových předmětů – nářadí, hraček nebo různých tiskovin, starých plakátů fotografií a pohlednic a případně i jejich výstavka, dále obnova lidových zvyků, slavností či jiných tradic a další možnosti. Mladí lidé od 14 let výše mohou zpracovávat krajové vlastivědné poznatky a podobně.

Soutěž může obohatit výuku nebo program celého školního roku, ale také třeba letního tábora.

Uzávěrka druhého ročníku je 30. září 2007.

Soutěž vyhlásila Památková komora spolu s Českou radou dětí a mládeže. Soutěžit v ní mohou jednotlivci či kolektivy. Bližší podrobnosti o všech osmi kategoriích najdete v tomto textu nebo na internetové stránce **www.adam.cz/mavlast**

Tam je také možné se přihlásit. Přihlášky lze zasílat také na e-mail **mavlast@adam.cz** nebo poštou na adresu:
Česká rada dětí a mládeže, MÁ VLAST, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1.

Soutěžní kategorie – obsahová náplň:

Pro všechny věkové kategorie ABCK

1. Monitoring stavu památek – zejména zanedbávaných a opomíjených
Seznámení se s místními zapsanými památkami, subjektivní posouzení stavu jejich údržby, navázání kontaktu s jejich majiteli či správci, upozornit je na zjištěné drobné závady s cílem prevence větších škod, vytipování objektů technických, historických, lidové architektury, vhodných k památkové ochraně a zápisu.

2. Seznámení se s původem a historií určité památky nebo lokality
Zpracování podrobného popisu (rešerše) vycházející z písemných pramenů, kronik, dobových tisků, rozhovorů s pamětníky, dobových fotografií a stavební i projektové dokumentace atp.

3. Převzetí konkrétní péče o památku (patronátu)
Po kontaktu s jejich majitelem či správcem uzavřít dohodu o pomoci při drobné údržbě a úpravě okolí dobrovolnickou prací i soustavnou preventivní péči např. o malou stavbu – pomníček, kříž u cesty, kapličku, část parku, Boží muka, památné stromy atp., údržba opuštěných hrobů či starých hřbitovů (zejména v příhraničních oblastech).

4. Podpora návštěvnosti pamětihodností
Vytvoření internetových stránek propagujících příslušnou památku, vytváření procházkových okruhů, návštěvnických stezek, informačních tabulí naučných stezek, turistického značení atp.

5. Obnova a udržování historických tradic
Obnova starých lidových tradic,

Vítězové 1. ročníku soutěže při prohlídce Černínského paláce v Praze

zvyků, jarmarků, poutí a jiných lidových slavností např. cechovních a hornických slavností, skok přes kůži, majáles, šibřinky, pašijové hry atp.

6. Spolupráce s regionálními muzei při záchraně malých movitých památek
záchrana drobných užitkových předmětů, technických památek, starého selského náčiní, nářadí, hraček ap. Uspořádaní malých výstavek či expozicí s tematickým vlastivědným zaměřením, staré knihy a tiskoviny, pohledy, plakáty, dobové fotografie a pod.

Od 15 let BCK

7. Zpracování vlastivědné studie regionu
podrobné zmapování místopisné, historiografické, folklorní atp., situace vymezeného regionu, obce či městské čtvrti.

8. Navázání zahraničních partnerství
navazování pravidelných partnerských vztahů zejména v příhraničních oblastech se Slovenskem, Polskem, Německem a Rakouskem, společná výměna a budování nových turistických možností a vzájemného poznávání s našimi partnery v Evropské unii – společná a vzájemná pomoc při péči o památky v oblastech, kde v minulosti docházelo k největší devastaci a zničení kulturních hodnot. Obnova tradičních poutí a lidových slavností atp.

Účastníci – věkové kategorie:

Jednotlivci
– věkové kategorie (ABCK)

A: děti do 15 let
B: mládež 15 – 18 let
C: dospělí 18 – 100 let

K: Kolektivy – družiny, oddíly, party, spolky, občanská sdružení i další NNO. Pro objektivní hodnocení jim bude přiřazena věková kategorie podle věkového průměru všech členů kolektivu.

Organizace: soutěž bude probíhat od 1. května 2006 do 30. září 2007.

Hodnocení bude provádět celostátní hodnotící komise po předběžném posouzení regionálních komisí podle přínosu v následujících čtyřech oblastech:

1. společenská,
2. odborná,
3. výchovná,
4. ekonomická.

foto archiv redakce Archy

Řekli o soutěži

„V Senátu visí mapa Evropy, ztvárněná do ženské postavy, a pod ní je napsáno, že Evropa získala své srdce vstupem České republiky (do Evropské unie). Takže děkuji všem a blahopřeji jim, že uspěli, protože to, co činili, činili dobře – pro nás i pro Evropu. Je to správná odpověď i všemu, co se děje kolem nás."
Ministr zahraničí Cyril Svoboda při udílení cen 1. ročníku soutěže

„Rád bych, aby zmizelo vandalství, a místo toho se objevovala systematická péče o naše kulturní dědictví – to největší bohatství, které máme."
Karel Liška, prezident Památkové komory

„Velmi vítám Vaši snahu motivovat mladou generaci k větší péči o naše kulturní dědictví i historické tradice… Jsem přesvědčen, že Vámi uvedený projekt dokáže zaujmout širší kulturní veřejnost a současně přispěje i ke zvětšení povědomí o našem kulturním bohatství v sousedních zemích."
Vítězslav Jandák, ministr kultury

„Vaše žádost o převzetí záštity mě potěšila a myšlenky Vámi pořádané soutěže považuji za dobré a ušlechtilé."
Miloš Vystrčil, hejtman Kraje Vysočina

„Jsem přesvědčen, že všichni účastníci soutěže pečují o naše kulturní dědictví; není jim tedy lhostejné, jak se v naší vlasti cítí a jakou podobu naše země má."
Stanislav Juránek, hejtman Jihomoravského kraje

„Vaší činnosti v oblasti práce s mladou generací si velmi vážím a jsem si vědoma nesporného přínosu soutěže pro posilování národní hrdosti nad kulturními i historickými tradicemi našeho národa…"
Marie Málková, členka Rady Pardubického kraje

Mediální podpora:

PRAHA
ČESKÝ ROZHLAS 2

TÝDENÍK ROZHLAS

ADAM.cz

Za finanční podporu a záštitu děkujeme:

RNDr. Jan ZAHRADNÍK*, hejtman Jihočeského kraje*

Jihočeský kraj

Záštitu přijali:

Vítězslav JANDÁK*, ministr kultury*
J. E. Margot KLESTIL-LÖFFLER, *velvyslankyně Rakouské spolkové republiky*
J. E. Andrej KRAWCZUK*, velvyslanec Polské republiky*
J. E. Ladislav BALLEK*, velvyslanec Slovenské republiky*
Ing. Jiří ŠULC*, hejtman Ústeckého kraje*
Ing. Antonín SCHÄFER*, náměstek hejtmana Libereckého kraje*
Ing. Petr BENDL*, hejtman Středočeského kraje*
RNDr. Miloš VYSTRČIL*, hejtman kraje Vysočina*
Ing. Pavel BRADÍK*, hejtman Královehradeckého kraje*
Ing. Stanislav JURÁNEK*, hejtman Jihomoravského kraje*
Marie MÁLKOVÁ*, radní Pardubického kraje*
Bc. Miloslav MACELA*, radní Pardubického kraje*
MUDr. Petr ZIMMERMANN*, hejtman Plzeňského kraje*
PhDr. Jaroslava WENIGEROVÁ*, náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje*
Ing. Pavel HORÁK*, 1. náměstek hejtmana Olomouckého kraje*

Brontosauří víkendové akce na pomoc přírodě

V rámci dobrovolnického programu Akce příroda připravilo Hnutí Brontosaurus nabídku podzimních víkendových akcí na pomoc přírodě. Mladí lidé se mohou zapojit do akcí na více než patnácti místech po celé České republice, především v chráněných územích a na biofarmách.

V minulých letech například dobrovolníci vysadili několik tisíc mladých olši v přírodní rezervaci Niva Branné v Jeseníkách, které tak zalesnily okolí zdejší říčky.

Vyvrcholením letošní nabídky akcí bude velké setkání účastníků a organizátorů *Stopy v lese.* To proběhne poslední víkend v listopadu při festivalu filmů s tematikou životního prostředí *Týká se to také tebe* v Uherském Hradišti. Podrobná nabídka víkednových akcí a další informace jsou k dispozici na internetové adrese http://akce.brontosaurus.cz/

Dobrovolnický program *Akce příroda*, který Hnutí Brontosaurus organizuje již šest let, je specifický kombinací práce na pomoc přírodě a záchraně životního prostředí se vzděláváním účastníků a doprovodným prožitkovým programem. Splňuje tak i výchovné a vzdělávací funkce a to formami specifickými pro Hnutí Brontosaurus: prací, hrou, vlastním příkladem a pobytem v přírodě.

Aktivit programu *Akce příroda* se ročně zúčastní na 600 lidí; nejrůznější akce pořádá více než sto organizátorů. Pomáhá se ve více než pětačtyřiceti lokalitách. Kromě samotných akcí organizuje Hnutí Brontosaurus v rámci *Akce příroda* také vzdělávací kurzy či setkání účastníků.

Dalimil Toman
foto archiv Hnutí Brontosaurus a ZC Slunovrat

Hnutí Brontosaurus *je jednou z nejstarších environmentálních organizací v České republice (založeno r. 1974. Jeho činnost se stále zaměřuje převážně na mladé lidi se zájmem o ochranu přírody a životního prostředí, péči o památky nebo prožitkové akce.*

V současné době sdružuje asi třicet základních článků jejichž činnost je velmi pestrá. Začíná u akcí převážně pracovních, pokračuje přes akce prožitkové a vzdělávací, výstavy, soutěže, celoroční programy a projekty až po pravidelnou činnost dětských oddílů. Některé články působí jako profesionální Ekocentra nebo odborné poradenské centra.

Hnutí Brontosaurus se v současné době zabývá několika základními programy. V prvé řadě jsou to Prázdniny s Brontosaurem a Víkendy s Brontosaurem, což jsou tradiční akce pro mladé lidi ze středních a vysokých škol zaměřené na dobrovolnickou práci pro přírodu a památky či prožitkovou pedagogiku.

Dalším rozvíjejícím se programem je Akce příroda, která spojuje všechny dobré brontosauří akce na pomoc přírodě, biozemědělcům apod. Navazuje tak na starší Akci Brontosaurus, která se poprvé uskutečnila v roce 1974. a na kořeny hnutí v přímé práci pro přírodu spojené s kvalitním programem a vzděláváním na akcích.

Na ekoporadenství se zaměřuje Hnutí Brontosaurus jednak na Ekostanech – pojízdných ekoporadnách pořádaných na nejrůznějších folkových festivalech i dalších akcích, kde bývají doprovodné dílny např. k odpadům apod. V rámci sítě Jihomoravského kraje funguje také Ekoporadna v kanceláři v Brně, zaměřená na téma dobrovolnictví.

Sekce Brontosauřích dětských oddílů pak zajišťuje práci s dětmi i celoroční projekty pro oddíly. Realizuje výtvarnou soutěž Máme rádi přírodu, Setkání přírodovědných oddílů, program Duhové střípky, informační servis dětským oddílům, udělování odznaku Duhový přírodovědec a další aktivity.

Brontosauří dětské oddíly se zaměřují na ekologickou výchovu dětí do patnácti let. Jejich aktivity jsou oddílové schůzky, výpravy, práce pro přírodu, exkurze, tábory, ekologické projekty, péče o naučné stezky apod.

kresba Dušan Grombiřík

Lidové písně rozjásaly Žofín

Jeden ze svých svátků oslavila lidová písnička. Dva galakoncerty lidové písně pod názvy „Zpěváček – Slávik“ a „Zpíváme pro radost“ se uskutečnily ve dnech 7. a 8. října 2006 v Národním domě na Vinohradech a na Žofíně. Staly se úspěšným pokračováním dlouholeté spolupráce organizátorů soutěží dětského lidového zpěvu v České a Slovenské republice.

Příležitost představit se pražskému publiku přivítalo již v sobotu 7. října v Národním domě na Vinohradech sedm dětí – finalistů Celostátní přehlídky dětských zpěváků lidových písní ČR, sedm dětí – finalistů celostátní soutěže Slávik Slovenska a spolu s nimi „malí vyslanci“ lidového zpěvu z Bulharska, Maďarska a Rumunska. Doprovodili je Orchestr lidových nástrojů VUS Ondráš Brno pod vedením Lubomíra Graffeho, Orchester ľudových umeleckých nástrojov Slovenského rozhlasu Bratislava pod vedením Miroslava Dudíka a Lidová muzika z Třemošné pod vedením Dalibora Bárty. Podíl učitelů na přípravě dětí byl zdůrazněn vyhlášením nového ročníku ankety Zlatý Ámos (podrobnější informace na adrese www.zlatyamos.cz).

Na druhém z koncertů, nazvaném „Zpíváme pro radost“, který se konal na Žofíně v neděli 8. října, doplnili nejlepší z malých zpěváků také další účinkující: Peter Dvorský, Štefan Babiak, Ludmila Malhocká, dívčí sbor a taneční soubor VUS Ondráš Brno. Doprovodili je opět Orchestr lidových nástrojů VUS Ondráš Brno pod vedením Lubomíra Graffeho, Orchester ľudových umeleckých nástrojov Slovenského rozhlasu Bratislava pod vedením Miroslava Dudíka, Lidová muzika z Třemešné od vedením Dalibora Bárty a také letos obnovený Brněnský rozhlasový orchestr lidových nástrojů pod vedením Františka Černého. Jejich vystoupení se stalo krásným dárkem nejen pro návštěvníky koncertu, ale také vysokým oceněním dětského zpěvu a lidové písně. Koncerty slovem provázeli Adriana Domanská, Marcela Heříková a Petr Jančařík.

Zajímavým připomenutím minulých ročníků „Zpěváčků“ byla vystoupení vítězky z roku 2003 Jany Otáhalové a loňského vítěze Libora Macháčka, kteří ukázali nejen přetrvávající zaujetí lidovou písní, ale také zrající hlasové i interpretační dispozice. Velmi vyrovnané, ale v projevu také velmi rozmanité výkony předvedly slovenské vítězky obou soutěžních kategorií Miriam Bystričanová a Denisa Kopačková, stejně jako jejich čeští kamarádi z „medailových pozic“ Petra Hrubošová , která dnes slaví třinácté narozeniny, Josef Štefan a Lukáš Přib. Ze zahraničních účastníků na tomto koncertě vystoupili Julia Kubinyi z Maďarska a Gavril Morosan z Rumunska. S Petrem Dvorským si návštěvníci koncertu mohli zazpívat „Když sem šel z Hradišťa“ a „Keby ste to mamko moja vedeli“. Jaroslav Svěcený zaujal nejen tradičním virtuózním výkonem, ale také neobvyklým repertoárem, když zahrál vlastní skladbu Jazzperanto folklorico a poté za doprovodu cimbálové muziky VUS Ondráš vystřihl známý „Orange express“. Ludmila Malhocká pak upozornila publikum, že její dosud ne příliš dlouhá spolupráce s BROLNem přináší zajímavé plody, které budou jejich společným návštěvníkům určitě chutnat. Výrazným obohacením koncertu pak byla vystoupení obou dalších složek brněnských „Ondrášů“. I ona ukázala, že autorský tým, který tvořili Aleš Smutný, Radim Snopek a Čestmír Komárek, měl dramaturgii koncertu šťastné ruce.

Pořadateli koncertů byli Folklorní sdružení ČR a Městská část Praha 1 ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvem kultury ČR, Asociací krajů ČR, Hlavním městem Praha, Hasičským záchranným sborem ČR Praha, Folklorní unií na Slovensku, Přípravným výborem Slávik Slovenska, Národním osvětovým centrem SR, Národním domem na Vinohradech, Palácem Žofín, regionálními sdruženími FoS ČR, Mostem naděje – nadačním fondem a VUS Ondráš Brno.

Záštitu nad oběma koncerty převzali poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Jiří Paroubek, náčelník Generálního štábu Armády ČR armádní generál Pavel Štefka, primátor hlavního města Prahy Pavel Bém a Peter Dvorský.

Jiří Pokorný – FOS ČR
foto František Synek
a Radka Páleníková

Den stromů na Chaloupkách

Stovka návštěvníků využila nádherného počasí a vydala se do Nové Brtnice, kde středisko Chaloupky pořádalo tradiční Den stromů. „Zároveň jsme se přidali k celostátní kampani 30 dní pro neziskový sektor“, připomněl koordinátor akce, Martin Kříž.

„Největší zájem byl o návštěvu koruny stromu. S pomocí lan a horolezců ze Zeměpisné společnosti Morava se děti i dospělí dostali do výšky 15 metrů a užívali si mohutné koruny buku. Společným úsilím jsme také vytvořili velikou mandalu pod rozhlednou a její fotografii pak poslali tvůrcům díla elektronickou poštou. Návštěvníci si mohli navíc užívat pocitovou stezku, lehnout si pod lípu a sledovat její korunu, projít se bosky po lesním trávníku, obejmout strom…“

Před vraty Chaloupek probíhalo dřevorubecké klání, největší kládou bylo mrštěno do vzdálenosti 4,5 metrů, soutěž dospělých tak vyhrál pan Radek. Malá kláda letěla díky Jakubovi 4,9 metrů. Za 47 vteřin potom pokořili Ondra s Hubertem kládu kanadskou pilou. V houbařské poradně a výstavě mohli zájemci zhlédnout 98 druhů hub a poradit se s mykologem RNDr. Jaroslavem Kocmanem, zároveň si zkusili nejběžnější druhy hub poznat.

V rukodělné dílně děti tvořily broučky z ořechových skořápek a zvířátka z kaštanů, starší děti pak mohly v chaloupecké laboratoři mikroskopovat list či jehličku. Na všechny potom čekala dvě představení divadla Na půdě, které si pro návštěvníky připravil pražský skautský oddíl Sluníčko.

Po celou dobu byly k dispozici nejrůznější jídla z brambor, krásná podzimní výzdoba a hlavně úžasná nálada. Chaloupky o.p.s. zároveň představily novou sbírku na rozvoj areálu „Příroda je naší učebnou“. Na podporu rozvoje a vybavení areálu střediska Chaloupky a střediska Ostrůvek ve Velkém Meziříčí mohou lidé přispívat do kasičky nebo na sbírkový účet u ČS 1472296369/0800.

Tisková zpráva – Chaloupky o.p.s.
foto Martin Kříž, ZS Morava

Dobrý den,
teprve tenhle týden (možná i proto, že jsem se právě vrátila z Indie) se mi do rukou dostalo březnové číslo Archy, kde jsem si přečetla rozhovor „Neklesat na mysli!“, a právě kvůli němu vám píši. Lenka Vojtová měla smůlu – nezapálená NGO, neschopný a i jinak téměř nepopsatelný šéf projektu, nervózní parťák, který nic nevyřídí, a přesto se s ním lidi baví víc než s ní..., a to jen proto, že je žena. A navíc ta reakce kolegů, když šla s jedním z nich na večeři...
Jistě to pro ni bylo těžké a já ji za to obdivuji, ale při čtení toho rozhovoru jsem měla nutkavý pocit sdělit vám i čtenářům prosté poselství:

Nebojte se Indie !

Indie letos na přelomu léta a podzimu pro mě byla již druhým dobrovolnickým projektem v zemích „třetího světa“ – nebo globálního jihu, jak rádi říkají v INEXu (v roce 2004 jsem byla v Mexiku na projektu na ochranu mořských želv) – a vím, že dobrovolnictví, a zvláště v těchto oblastech, je těžké. Místní organizace opravdu většinou existují jen proto, aby dostaly peníze (v Indii projekt i organizace fungovaly celkem dobře, ale v Mexiku jsme místo ochrany

mořských želv uklízeli akvárium pro turisty), šéfové a parťáci... no, záleží na tom, na koho člověk natrefí – a to, že je to tu pro ženy kapku nefér, je známá věc.

V Mexiku mě tohle ani tak nepotkalo, ale v Indii jsem byla s kamarádem. Chtěla jsem zase někam jet a mimo projekt i trochu cestovat; nechtělo se mi samotné, a tak jsem s sebou vzala člověka, který se zajímá o podobné věci. Na rozdíl od něj jsem ale za sebou už měla zkušenost s takovouto cestou, a tak jsem většinu příprav i plán cesty zařizovala já. Proto mě zpočátku štvalo, pak mírně znejišťovalo, a nakonec už jen celkem rozesmávalo, jak si lidé podávají ruce první s Martinem – či dokonce jen s ním – na letišti můj batoh evidují na něj, on musí platit či objednávat a – co mě udivilo asi nejvíc – když se HO ptali, jestli si MĚ mohou vyfotit...

Je to těžké, ale ne nepřežitelné; člověk to musí brát s humorem a najít i pozitivní stránky – nemusíte chvíli nic zařizovat a prodavači čehokoliv (od jídla, přes pohledy až po kamenné sošky a vlastně vůbec všeho, na co si jen vzpomenete) budou otravovat jeho, ne vás.

A pokud jde o večeři mezi čtyřma očima, no, to je problém. Takhle prostě indická, zvláště maloměstská a vesnická – tedy

téměř celá – společnost přemýšlí a pokud se tam holka baví s klukem bez toho, aby to byl její manžel nebo otec, hledí se na to velmi, velmi podezíravě.

Přesto si ale myslím, že Indie není zemí, kde se člověk nesmí těšit či plánovat. Ano, občas se stane, že věci jdou pomaleji než tady u nás v uspěchané Evropě, ale to je prostě mentalita lidí v teplejších částech světa a vás to alespoň – což není na škodu – donutí přibrzdit a srovnat si hodnoty a důležitost věcí. A není to zase tak často – autobusy, a dokonce i vlaky jezdí v Indii, na rozdíl od těch našich, přesně – včas!

No, to byla možná trochu dlouhá reakce na článek (jsem ještě plná indických zážitků), ale její důvod a jediné důležité sdělení je: Pokud máte možnost, nenechte se od indického – ať už „dobrovolného“ či jiného – cestování odradit. Všechny dobrovolnické projekty mají nějaký ten problém, ale stojí za to – poznáte lépe sebe, nekonečnost hranic, jinou kulturu, zemi, lidi, styl myšlení i života – a ten je právě v Indii zcela výjimečný. No řekněte, kde jinde najdete malé chrámy, kde cítíte až mysticky posvátnou atmosféru či místa, kde vám dají 24 hodin denně zadarmo najíst a napít? Získáte zkušenosti, nadhled a možná, že při troše štěstí, opravdu trochu pomůžete.

Já si dokonce troufám říci, že naše dobrovolnická služba v Indii něčemu pomohla. Byli jsme pouze tři dobrovolníci a společně s campleadrem z přijímací organizace FSL jsme spolupracovali s primatology z Indien Institut of Science. Pozorovali jsme vnější morfologii, tedy vzhled, opic *hanuman posvátný* a zjišťovali jsme odchylky na různých místech v jihoindickém státě Karnataka. Výstupní informace budou použity jako část materiálu pro phd práci. Nejvíce jsme tedy pomohli právě primatologům, ale za zmínku jistě stojí i to, že díky našemu upozornění bude snad řešena i situace obyvatel jedné velmi chudé vesnice, kteří byli již několikrát opicemi napadeni a nikdo se o to předtím nezajímal. Navíc jakkoli se může zdát vaše práce nakonec zbytečná, uvědomte si, že pouhým příletem do země a žitím tam, velmi pomáháte ekonomice státu.

Omluvte mou rozvláčnost, prostě chci jen vzkázat: Nebojte se Indie!

Hanka Svobodová
Foto autorka

K pravidelným činnostem mikulášovických Tomíků i ostatní mládeže patří každoroční úklid městského koupaliště.

Tomíci umí přiložit ruku k dílu

Možná to čtenáře nikterak nezaujme, ale u nás na vesnici – nebo lépe řečeno na malém venkovském městě – si těchto aktivit nesmírně vážíme. Obecně je v dnešní době velice těžké něčím zaujmout děti a mládež ve volném čase, natož abychom je přivedli k nějaké dobrovolné práci pro společnost. Na severu Čech v malém městečku Mikulášovice se to daří, a to nejen se členy turistického oddílu mládeže, ale i s dětmi neorganizovanými, kterým jdou právě „tomíci" příkladem.

Jednou z mnohých aktivit je například každoroční příprava městského koupaliště na sezónu. Zjara se musí vybrat kamení, větve, vyhrabat staré listí, ve spolupráci s ochránci přírody provést revizi místních žabích lokalit či opravit budky pro hnízdění divokých kachen. To vše je problém, který má vedení města na bedrech – a nebýt místních dětí a mládeže, asi by jenom ztěží připravila jedno z nejkrásnějších přírodních koupališť do provozu.

To vše se provádí bez jakékoli odměny, snad jediné, co lze přes zbytek roku využít, je neomezený přístup na sportovní akce pořádané městem a místními „tomíky". A vlastně to není tak malá odměna; vždyť takovýchto akcí jsou desítky a soutěží se také o zajímavé ceny, a navíc, všichni mají kam v létě chodit k vodě…

Jde pouze o jednu z mála akcí, která pomáhá udržet jeden z přírodních skvostů v okolí. Není tomu tak dávno, co se mládež dohodla s místním farářem a vypomohla s úklidem a následným malováním v kostele sv. Mikuláše, který patří k největším v kraji. Zajímavým zpestřením byl pak pohled z kostelní věže na město. Stejně tak si občas dávají místní mládežníci dostaveníčko na nedaleké rozhledně Tanečnice, ta je hojně navštěvována především pro svůj primát nejsevernější rozhledny v Čechách. Úklid po okolí, zametení 138 schodů či shrabání posekané trávy také městu pomůže. A naopak: Vedení města bez dlouhého rozhodování propůjčí rozhlednu k zajímavé akci, jakou byl běh do schodů. Tyto a mnoho dalších dobrovolných akcí pro své okolí pořádá místní turistický oddíl mládeže, pod svá křídla hlavně stahuje i jinde neorganizovanou mládež, která pak většinou zůstává přinejmenším příznivcem i jiných aktivit oddílu.

Tomáš Fúsek
vedoucí TOM Mikulášovice
foto autor

„21" na Polaně

V Beskydech na Polaně se o víkendu 20. – 22. 10. 2006 setkali zástupci malých oddílů, aby soutěžili o vítězství ve své kategorii.

Tým zkušených matadorů a lektorů táborovek – Jirka Homolka ze Vsetína, Ivo Skoček z Valašského Meziříčí a Mojmír Nováček z Ostravy připravil 21 soutěží pro všech šest oddílových týmů, které se na Polaně setkaly.

V pátek večer po úvodním představení oddílů (pomocí počítačové prezentace) se ještě uskutečnily testy znalostí o Asociaci TOM a odlehčený test znalosti slovenštiny. Na závěr večera pak přibyla noční hra, při které účastníci nosili zapálené svíčky, ale aby to nebylo tak jednoduché, zhasínala jim je „Ohnivá žena" a jejich pohyb zmrazovaly Bludičky…

Hlavním soutěžním dnem byla sobota, kdy po ránu účastníci řešili logický test a pak v rychlém sledu následovaly jednotlivé soutěže: sbírání 33 šišek na čas, pak výroba kozlíku na řezání dřeva, samotné řezání a štípání na čas, rozdělávání ohně z nepatrného množství dřeva a dopoledne končilo vařením soutěžního bramborového guláše.

Odpoledne soutěžící odhalovali zločinecké gangy v okolí základny a pak vázali šest základních uzlů ve štafetě na čas, stříleli z luku do terče, absolvovali hodinový rogaining, při kterém hledali po okolí lampióny orientačního běhu. Po nich malovali okolní přírodu a před setměním ještě absolvovali stezku, na které hledali předměty nepatřící do lesa a natahovali gumové lano, aby dosáhli co nejdále.

A po večeři už přišly poslední soutěže, kterými byly testy ze znalostí stromů, rostlin a zvířat, prověření znalostí ze zdravovědy, další testy z KPČ (kulturně-poznávací činnosti), trojrozměrné piškvorky a jako poslední oddílová scénka nebo písnička. Po celou dobu byly jejich výsledky zapisovány na velkou tabuli, ale až v neděli ráno se oddíly dozvěděly své výsledky.

Některé oddíly oslavovaly své umístění, jiné odjížděly zklamány… Ale takový už je život. Pořadatelé společně s vedoucími zúčastněných oddílů si řekli o prospěšných změnách pro příští ročník, a tak „Vzhůru do 2. ročníku Jedenadvacítky!"

Mojmír Nováček

Klub mladých Filadelfia se představuje

Klub mladých Filadelfia začal svoje působení před deseti léty, kdy skupina mladých lidí z Českého Těšína ve spolupráci s Křesťanskou akademií mladých z Havířova zorganizovala anglický kemp a pozvala studenty středních škol na tuto akci. Byli jsme překvapení zájmem o netradiční způsob vyučování angličtiny, který probíhal na tomto kempu. Během šílených her, ale i hlubšího zamýšlení nad otázkami života, se vytvořily dobré vztahy, které neskončily dnem odjezdu. Během školního roku se studenti začali scházet na pravidelných setkáních, která dala podnět pro vznik klubové činnosti.
V roce 1999 jsme tuto činnost zaregistrovali jako občanské sdružení.

Tábor dorostu

Klub dorostu je pro bouřlivé, dospívající, mladé lidi plné elánu do života ve věku od 12 do 16 let. S výjimkou pravidelných setkání pořádáme i spoustu šílených akcí a víkendových pobytů, na které vás tímto všechny zveme.
Vyvrcholením každého roku je letní stanový tábor. Letos jsme se rozhodli strávit tento čas ve vojenském prostoru Libavá. Už od počátku vše probíhalo ve vojenském duchu a hned první noc jsme obdrželi trička i vojenské knížky. Dozvěděli jsme se rovněž, že v průběhu tábora můžeme za určité úkony získat vyšší hodnost, anebo nám může být naše hodnost naopak za nevhodné jednání odebrána.
Na Libavé jsou nádherné lesy, divoká zvířata a kolem tábořiště protéká řeka Odra, v níž jsme se velmi často koupali. Každý den jsme hráli celotáborovou hru, jakou bylo například stavění mostů přes řeku, běh s různými disciplínami, první pomoc zraněnému apod.
Ale nejvíc se mi líbilo, když jsme vyrazili do nedaleké vesnice, kde jsme po domech prosili o jídlo výměnou za pomoc. Z takto získaných surovin jsme posléze připravovali menu pro vedoucí. Jednou v noci jsme zamířili do štoly, jež se nacházela nad tábořištěm, což byl pro mě velký zážitek. Tma a naprosté ticho ve mně vzbuzovalo zvláštní poct…

Janka Šliž, účastník tábora

FILADELFIA KLUB MLADÝCH

Cílem klubu mladých Filadelfia je vytvářet takové podmínky, aby mladí lidé mohli aktivním a atraktivním způsobem trávit svůj volný čas. Chceme zasáhnout široké spektrum mladých lidí, ale pracujeme jen s těmi, kteří o tento způsob práce projeví zájem.

Na začátku jsme se věnovali jen středoškolské mládeži, ale velmi rychle jsme zjistili, že potřebujeme rozšířit naši práci pro děti i dorostence. Proto jsme zastřešili pod naše sdružení i již existující klub dorostu a rodicí se klub Awany, a tím jsme získali celé spektrum věkových skupin, které navazují na sebe.

V roce 2003 jsme otevřeli Volnočasové a komunitní centrum Fontána v nedalekém městě Karviná, kde je nyní klubovna otevřena třikrát týdně pro neorganizovanou mládež města ve věku od 7 do 21 let.

V průběhu školního roku probíhají pravidelná klubová setkání v Českém Těšíně i Karviné. Kromě pravidelných setkání organizujeme víkendové pobyty na chatě, výlety, koncerty, čajovny.

Pravidelně se již několik let zapojujeme také do celostátní prezentační akce Bambiriáda, kterou organizuje ČRDM. Vyvrcholením celoroční práce všech klubů jsou každoroční tábory.

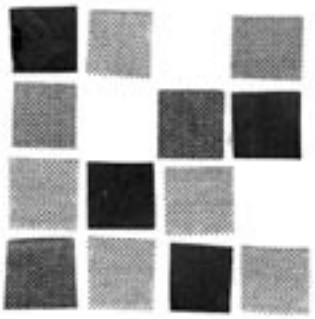

představujeme

Děti, mládež a jejich přátelé tento rok prožili spoustu legrace na čtyřech letních táborech v přírodě, na anglickém kempu, sjížděli řeku Ohře – zkrátka, každý si mohl zvolit něco pro sebe. V srpnu se děti, které nemohly na tábor nebo dovolenou s rodiči, mohly zúčastnit Dětského dne, který jsme pořádali v rámci městské akce „Prázdniny 2006“. V průběhu prázdnin organizace pracující s dětmi a mládeží v Českém Těšíně, připravily 168 různých setkání, soutěží, turnajů, besed a volnočasových akcí. Děti si z každé navštívené akce odnesly bod do soutěže o hodnotné ceny. Na konci prázdnin proběhlo vyhodnocení, které bylo spojené s lampiónovým průvodem přes hranici do Polska na historickou „Piastovskou věž“, kde polští přátele ve spoluprací s Kulturním a společenským střediskem z české strany připravili pro děti bohatý program. Rodiče i děti mohli společně prožít skvělý večer zakončený nádherným ohňostrojem.

Od roku 2005 jsme členy České rady dětí a mládeže, spolupracujeme s MÚ, Magistrátem v oblasti prevence proti kriminalitě na místní úrovni a organizacemi pracujícími s dětí a mládeží v oblasti volného času. Věříme, že investice do mladé generace se vyplácí.

Czudek Stanislav,
ředitel Klubu mladých Filadelfia
Foto archiv autora

Tábor Awany

Awana je klubový program pro chlapce a děvčata založený na biblických principech (Bibli). Tyto kluby se scházejí jednou týdně. Jejich program je veden místními sbory, jež jsou registrovány Awana Clubs International. Základem tohoto programu je struktura, která je neměnná, ovšem ponechává volný prostor pro přizpůsobení se jednotlivým kulturám.

Kromě pravidelných setkání v průběhu školního roku je každé léto pořádán několikadenní tábor prožitý s dětmi v přírodě. Ani letos tomu nebylo jinak. V tomto červenci jsme zamířili na téměř dva týdny do malebného prostředí vojenského areálu Libavá. Nádherné lesy, divoká zvěř, řeka Odra protékající okolo tábořiště a mnoho dalších úchvatných projevů přírody. To vše jsme mohli zakusit a obdivovat i díky nádhernému počasí, jež nám bylo dopřáno. O děti se starají vedoucí s dlouholetými zkušenostmi a rovněž studenti absolvující univerzity pedagogického zaměření. Děti mají vždy příležitost vyzkoušet si své dovednosti v různých sportovních disciplínách, ve vzájemných soutěžích mezi družstvy i individuálně. Ani v letošním roce jsme neporušili tradici, a proto byl program tábora zaměřen především na manuální zručnost, týmovou práci a osvojení si základních lidských hodnot, k nimž řadíme sounáležitost, vzájemnou pomoc, vedení dětí k řešení různých situací a k pozitivním projevům chování.

Tábor by ovšem nebyl táborem bez spousty her a zábavy. Kromě mnoha vodních či bojových disciplín se dětem naskytla také příležitost vyzkoušet si svou vůli a usilovat o získání několika bobříků – mlčení, hladu, odvahy, plavání, síly apod. Uskutečnili jsme rovněž dvoudenní výlet ke vzdálenější přehradě, nad níž se nacházela rozlehlá a hustě zarostlá louka. Zde jsme se rozhodli strávit noc pod širákem. Pro děti šlo jistě o nezapomenutelný zážitek. Zajímavé a obohacující bylo rovněž slaňování, večerní táboření, lovení ryb holýma rukama, lukostřelba, cesta do nedaleké štoly apod.

Lukáš Pitřík

Ohlédnutí za English campem 2006

Jednou z mnoha aktivit, kterou klub Filadelfia již tradičně o prázdninách pořádá, je anglický kemp. Každoročně se jej zúčastňuje kolem 50 studentů těšínských středních škol a samozřejmě také skupina Američanů. Ani letos tomu nebylo jinak...

Již tradičně nás čekalo dopolední vyučování angličtiny (ovšem zábavnou alternativní formou), odpolední americké sporty a hry a večerní songy a křesťanské programy, při nichž jsem se zamýšleli a diskutovali nad otázkami, se kterými se v každodenním běhu života ne vždy setkáme. Příjemnou novinkou byly večerní párty (např. ve stylu 60. let...). Čas organizovaný střídal čas neorganizovaný, který byl skvělou příležitosti spontánně rozvíjet svou angličtinu v rozhovorech s Američany, ale také příležitosti navazovat nové přátelství nebo budovat ty již existující... Myslím, že kemp je vždy dobře strávený čas, kdy lze nejen rozvíjet angličtinu, ale také získat nové přátelé a objevit nové věci o sobě i o Bohu...

Zuzana Šimkova

kontaktní adresa:

KLUB MLADÝCH FILADELFIA
Studentská 25
737 01 Český Těšín
telefon: 558 745 077
fax: 558 745 077
email: klub@filadelfia.cz
www stránky: www.filadelfia.cz

Dětský den 2006

Dne 6. 8. 2006 proběhl v rámci akce Prázdniny 2006 Dětský den, který jako každý rok pořádal Klub mladých Filadelfia. Ve srovnání s předchozími roky jsme měli největší účast – 102 dětí soutěžících, 47 studentů a 60 dospělých. I když nás trošku potrápilo počasí, nenechali se návštěvníci odradit a zůstali až do konce programu.
Program byl pestrý a bylo připraveno několik disciplín, které děti postupně plnily. Byla to střelba ze vzduchovky, lanové prolézačky, hod na cíl, skoky v pytlích, kruhy, chůdy, šipky, lezení po lanovém žebříku a běh s míčkem. Po splnění všech disciplín si děti vytočily na kole štěstí odměny. V areálu bylo možno zhlédnout ukázku lodí, prodejní výstavu papoušků a korel, ukázku dravých ptáků, lukostřelbu. Pro ty nejmenší jsme zajistili skákací hrad a pro odvážné byly připraveny motokáry.
Po celou dobu konání Dětského dne byl v provozu bufet a na závěr se opékaly párky.
Poslední tečkou za celým dnem byl Benefiční koncert, jenž se konal v Kulturním a společenském středisku na Střelnici. Vystoupila Jazz Folková kapela Alešanka, skupiny Head up z Havířova a The Sign. Koncert byl podpořen nadací Divoké husy.

za realizační tým Lenka Matulová

Sladký život háčka aneb Sjíždění řeky Ohře

V červenci 2006 se více než dvě desítky mladých lidí rozhodlo zdolat čtvrtou nejdelší řeku na našem území. A nebylo náhodou, že to byla právě naše česko-těšínská mládež Filadelfia, protože na vodu jezdíme každým rokem. A to za jakéhokoliv počasí. Takže ani letos tomu nebylo jinak.
Celá cesta byla dlouhá přesně 102,6 km, počet jezů a kamenných stupňů –15, předjeté kachny – 94, předjetí rybáři – 23, ulovená zvířata – 0, počet cvaknutí – 3, počet utopených členů posádky – 0.

Tršnice – tahle vesnička u Mariánských Lázní byla startem naší dobrodružné plavby nevyzpytatelnou řekou.
Počasí bylo nádherné a voda klidná. K našemu úžasu nám sluníčko svítilo po celou dobu.
Z vodácké perspektivy jsme si vychutnávali krásnou přírodu, případně jsme odložili svá pádla a šli prozkoumat přilehlá města a vesničky.
Loket – krásné městečko kousek od Karlových Varů – hrad je nově opraven a je skutečným skvostem pro milovníky památek. Řeka postupně zrychlovala, takže i začátečníci si na rozbouřených peřejkách přišli na své. Ještě že bylo takové vedro, že by nám sebemenší cvaknutí ani nevadilo ☺.
Karlovy Vary – tam nás nikdo nevítal, protože všichni byli zaneprázdněni Filmovým festivalem, jenž zrovna probíhal. Přes den jsme obdivovali krásu města, navečer jsme pak u táboráku opékali dobrůtky.
Posilněni tělem i duchem jsme odtud vyrazili vstříc novým zážitkům po proudu Ohře. Zdolali jsme pár nebezpečných jezů, tu a tam se skrývaly pod hladinou nenápadné balvany a kameny, ale i přesto jsme bez újmy dorazili do místa naší poslední zastávky, Klášterce nad Ohří. Další den už nám nezbývalo nic jiného než nabrat zpáteční směr – Český Těšín.

A to je konec... Tády-dády-dá AHOOOOOOOOOOJ!!!
(pro neznalé – to je vodácký pozdrav ☺) Kam že pojedeme příště?

háček Ola Lipka

Jaké bylo 24. Valné shromáždění ČRDM?

K věcným výsledkům 24. Valného shromáždění (VS) ČRDM, konaného 12. října 2006, náleží kromě jiného rozšíření členské základny ČRDM o tři nová juniorská uskupení, a to včetně Krajské rady dětí a mládeže Karlovarska. Počet krajských mládežnických rad zastřešených ČRDM se tak zvýšil ze tří na čtyři; aktuální celkový počet členských sdružení nyní činí devadesátpět.

Zájem o členství tentokrát projevilo celkem pět uchazečů – organizací, z nichž VS kromě již zmíněné krajské rady schválilo ještě *Děti bez hranic* a *Domino – centrum volného času dětí a mládeže a dalšího vzdělávání.* Dvě další – *O.p.s. Dakota* a *Kazimírka* – naopak neuspěly: v prvém případě šlo o sdružení, které již prostřednictvím jedné členské organizace i jedné z krajských rad k ČRDM náleží, ve druhém o nově vzniklý, dosud nevyprofilovaný spolek.

„Snažíme se efektivně a zajímavě vyplnit volný čas dětí, a to se zvláštním zaměřením na záchranářství a první pomoc," přiblížil přítomným „své" sdružení předseda nově přijatých Dětí bez hranic Mgr. Josef Valter. Druhý z nováčků se podle informací ředitelky Kanceláře ČRDM Michaely Přílepkové svým charakterem blíží asi nejvíce komunitnímu centru, které provozuje např. Slezská diakonie. Uchazeči o členství se o ČRDM většinou dozvěděli prostřednictvím Bambiriády a zvláště pro menší z nich je vstup otázkou prestiže, poznamenala Michaela Přílepková.

VS také odhlasovalo výši členských příspěvků na příští rok, a to v dosavadní úrovni tří korun za každou „duši", respektive nejméně 200 korun ročně. I když se

tento stav opticky neliší od předchozích let, je to nicméně poprvé v historii ČRDM, kdy členská sdružení zaplatí skutečně celou zmíněnou částku. Až dosud jim totiž Rada „dotovala" cca 2,14 Kč za člena, a to díky možnosti rozdělit takto marketingové prostředky získané od Generali Pojišťovny a.s.; tato šance ale již nadále není. „Věřím, že vám to vynahradíme jiným způsobem - třeba možností uzavřít paušální odpovědnostní pojištění," naznačil směr dalšího možného jednání s pojišťovnou předseda ČRDM Pavel Trantina. Generali Pojišťovna a.s. vyšla vítězně z výběrového řízení na peněžní ústav, s nímž Rada uzavře smlouvu týkající se úrazového a odpovědnostního pojištění na další dva roky.

Na valném shromáždění dále zazněly aktuální informace o činnosti ČRDM a zpráva o letošním

i příštím ročníku Bambiriády. „Myslím, že o Bambiriádu je dnes zájem – nechci říct tlačenice – a předpokládám, že měst (které se do zmíněné akce v roce 2007 zapojí) bude určitě přes dvacet," podotkl její ředitel Martin Bělohlávek. Kvitoval, že představenstvo ČRDM schválilo termín příštího ročníku již před prázdninami; stejným směrem ale mířila i jeho výtka týkající se neúčasti členů představenstva na řadě místních bambiriád v letošním roce. Téma příštího ročníku má zrcadlit celoevropskou kampaň *Každý jsme jiný, všichni rovnoprávní.*

Její národní koordinátor Marek Fajfr připomněl zářijové setkání *Kontakt 2006* v Čelákovicích. Na něm se kromě pěti členských sdružení ČRDM prezentovala celá řada dalších neziskových organizací zaměřených na lidská práva, rozmanitou společnost a participaci. Tváří kampaně v ČR se stala zpěvačka skupiny *Monkey Business* Tonya Graves; od provázání kampaně s Bambiriádou si organizátoři slibují zájem odpovídajících věkových skupin. „Kampaň je příležitostí pro to, abychom se pokusili v našich sdruženích zdůraznit multikulturalitu, participaci – všechna ta módní slovíčka – a ukázat, jak to děláme v praxi," podtrhl Pavel Trantina.

Účastníci valného shromáždění vyslechli dále výčet zahraničních aktivit Rady, včetně např. jihokorejsko-českého výměnného pobytu. Byli také stručně seznámeni s mediálním a lobbingovým úsilím reprezentantů ČRDM a jeho dílčími výsledky.

Delegátům Pionýra se na valném shromáždění nepodařilo prosadit usnesení tvrdě kritizující styl práce vedení Rady, například jeho přístup k nefunkční revizní komisi. Opustili proto demonstrativně jednací sál. Předtím vedli živou polemiku se členy představenstva a zástupci některých dalších sdružení (Junák, A-TOM, YMCA, ČTU aj.) o povaze nedo-

statků, které Pionýr v práci vedení ČRDM spatřuje.

Obstrukční rysy pionýrského odchodu ze sněmovní místnosti stínovala relativně nízká účast delegátů členských sdružení na Valném shromáždění. Pionýrským odchodem se totiž shromáždění stalo neusnášeníschopným (musí být přítomno nebo zastoupeno více než 2/3 oprávněných delegátů, čehož se v posledních letech daří dosáhnout soustavně obtížně), a nemohlo proto hlasovat ani o dokumentech, které coby aktualizované resty z minulého VS zůstaly „na stole“ (Hospodářská zpráva za rok 2005, rozpočet). Pavel Trantina se za formální nedostatky kritizované Pionýrem (pozdní distribuce příslušných podkladů pro jednání VS) na shromáždění omluvil; za jejich obsahem si však stojí.

Pokud si nyní (týden po VS, pozn.) kliknete na internetovou stránku www.detibezhranic.cz, uvidíte něco, co byste na webech řady dlouholetých členských sdružení ČRDM asi hledali marně. Totiž aktuálně přidané logo Rady a odkaz na její webové stránky (www.crdm.cz.). Jinak řečeno: Zdá se, že ČRDM má, zvláště pro mladší a méně početná juniorská uskupení, zřejmě „zvuk“, na který tato sdružení „slyší“. Bez ohledu na to, jestli jednání orgánů Rady občas jsou a nebo nejsou rušnější.

Jiří Majer
foto autor

z crdm

Mezinárodní den učitelů a Zlatý Ámos

Od roku 1994 je z rozhodnutí UNESCO 5. října Mezinárodní den učitelů. Ten náš, český Den učitelů (28. března) má tradici mnohem delší. Oba tyto pedagogické svátky spojuje již několik let anketa Zlatý Ámos. Nový ročník začíná na Mezinárodní den učitelů a korunovace Zlatého Ámose připadá na výročí narození J. A. Komenského, tedy 28. března.

Letos byla anketa slavnostně odstartována v sobotu 7. října v 18 hodin na galakoncertě dětských zpěváků lidových písní Zpěváček-Slávik v Národním domě na Vinohradech. Už počtrnácté dostanou žáci základních a středních škol možnost navrhnout své oblíbené pedagogy na titul Zlatý Ámos.
„Je trochu symbolické, že zahájení bude součástí koncertu, na kterém vystoupí nejen české děti, ale i děti ze Slovenska, Maďarska, Polska a Rumunska. Letos poprvé se totiž anketa Zlatý Ámos stává také mezinárodní. Podle stejných pravidel proběhne poprvé na Slovensku,“ říká ředitel ankety Slávek Hrzal. „Je to zároveň náš příspěvek k Mezinárodnímu dni učitelů, který anketa jako most propojuje s naším Dnem učitelů,“ dodává Slávek Hrzal.

Pravidla ankety jsou stále stejná.
Přihláška musí obsahovat:
1. stručnou charakteristiku navrhovaného kandidáta a jeho fotografii
2. popis jedné příhody s ním prožité
3. podpisy 100 osob, které s návrhem souhlasí (ve školách do 150 žáků stačí polovina)
4. podpis navrhovaného kandidáta, případně i ředitele školy a starosty obce (ti přihlášku neschvalují, pouze stvrzují podpisem, že jsou o ní informováni).

Přihlášku je třeba poslat do 31. prosince 2006 na adresu:

KLUB DOMINO, DTA
Na Nivách 314
41 00 Praha 4

nebo na e-mailovou adresu zlatyamos@zlatyamos.cz.

Podrobné informace a on-line přihlášku najdete na webových stránkách www.zlatyamos.cz.

Bruntálští debrujáři mezi dinosaury

V neděli 17. 9. 2006 podnikl KMD Bruntál výpravu do dinosauřího parku ve Vyškově. Setkali jsme se zde s pohybujícími se brontosaury, dinosaury a ve trojrozměrném kině si prohlédli Zemi ve druhohorách. Cestou jsme se zastavili

ze sdružení

i v historickém centru Brna, kde jsme splnili první část topografické soutěže.
Další otázky byly z pravěku – na ty jsme zajeli do Vyškova, kde je spojen zoopark většinou s domácími zvířaty s dinoparkem, který je situován na kraj Vyškova. Dinoexpresní autobus nás dovezl před bránu Jurského parku – vrata se otevřela a my viděli obří makety pravěkých ještěrů a ptáků. Asi nejvíce se nám líbilo trojrozměrné kino – s brýlemi na očích na nás útočili obří pravěké vážky a padaly obří kameny při výbuchu sopky.
Akce se výborně vydařila a děkujeme AMD ČR za finanční dotaci.

Radek Matonoha, vedoucí klubu
foto autor

ze sdružení

V pátek 27. října v 11 hodin se slavnostně otevřely dveře skautského domu Krajinská v centru Českých Budějovic. Akce se zúčastnili zástupci ministerstev školství a místního rozvoje, Jihočeského kraje, Statutárního města České Budějovice a samozřejmě Junáka – svazu skautů a skautek ČR. Mezi 15 a 18 hodinou byl dům zpřístupněn dětem i dospělým, na které kromě prohlídky objektu čekaly i zajímavé aktivity.

Krajinská – místo nových možností

Před čtyřmi lety získali skauti ve výběrovém řízení v rámci likvidace Fondu dětí a mládeže objekt Krajinská, který byl v havarijním stavu a odpojený od inženýrských sítí. Dnes je jeho první část připravena sloužit dětem a dospělým nabídkou mnoha pravidelných i jednorázových akcí vzdělávacího, sportovního i zábavního charakteru.

Krajinská – místo nových možností. Pod tímto sloganem chtějí skauti bezbariérově přístupný objekt v ulici Krajinská 42 provozovat. Hlavním posláním Krajinské je nabízet celoživotní vzdělávání zaměřené na práci dobrovolníků, činnost neziskových organizací, sociální integraci a výchovu dětí a mládeže. Provozně je objekt členěn na tři samostatné celky, z nichž prvé dva jsou právě stavebně dokončeny a po jejich postupném vybavení čeká skauty nejtěžší úkol – vdechnout jim život:

Zázemí pro celoživotní vzdělávání se zaměřením na výchovu a dobrovolnickou práci. Kromě vzdělávacího prostoru – školící místnost (kapacita 40 míst), učebna vybavená počítači – je počítáno s ubytovací kapacitou 20 lůžek a potřebným zázemím.

Středisko „Humanita“, centrum umožňující zapojení dobrovolníků i dětí a mládeže do humanitárních, sociálně integračních a dalších projektů s informačním centrem, poradenstvím a v budoucnu i menší prodejnou (také zapojení do projektů – prodej výrobků dětí apod.)

Zázemí pro volnočasové aktivity – tělovýchovné centrum (cvičná lezecká stěna se zázemím a malá tělocvična) a klubovny na specializované činnosti (jedna z nich s počítači a s přístupem na internet, jedna na rukodělné aktivity, např. v keramické dílně a další).

Prohlídky objektu byly zajímavé jak pro děti, tak pro dospělé. Návštěvníky čekala výstava fotografií z rekonstrukčních prací, představení plánovaných aktivit i celoroč-

Zrekonstruovaný objekt Krajinská 384 je umístěn ve dvoře, do nějž je přístup průjezdem domu Krajinská č. p. 42

ní činnosti skautského střediska a také promítání skautských filmů. Děti se mohly zapojit do her a soutěží nebo si zkusit některou z nabízených rukodělných aktivit.

V současné době je dokončena rekonstrukce první části budovy. Jak rychle se podaří dokončit obnovu dalších částí, závisí především na penězích. Zatím se na rekonstrukci budovy podílí strukturální fondy Evropské unie, výše jmenovaná ministerstva a kraj a další partneři i sponzoři. Hodně práce na objektu udělali sami skauti, a to nejen budějovičtí. Při jednoduchých stavebních pracích v rámci „naturálního plnění“ odvedli práci téměř za milion korun.

Plánované akce v Krajinské

- Pravidelné měsíční výstavy ve výstavním sále střediska Humanita, nyní výstava o rekonstrukci objektu, další v jednání – fotografové z řad skautů, výstava dětských prací)
- Vzdělávací aktivity (kurzy, semináře, projektové řízení, vedení spisovny, archivnictví, využití počítačů a internetu, ...)
- Besedy, přednášky, setkání se zajímavými osobnostmi, prezentace skautských expedic
- Příprava a realizace projektů, jejichž cíle a obsah si mladí sami navrhnou
- Sportovní aktivity prozatím v omezeném rozsahu: orientální tance, taneční večery...
- Další možnosti aktivního trávení volného času: filmové večery, výtvarná tvoření, koncerty, workshopy

Alžběta Navrátilová
skautské středisko Vavéha
foto archiv autorky

ze sdružení

Chceme naslouchat dětem

Na tiskové konferenci sdružení Pionýr byla v posledním zářijovém týdnu představena mezinárodní organizace IFM-SEI (International Falcon Movement – Socialist Educational International). Její generální tajemník Uwe Ostendorff informoval novináře o zaměření organizace a o zasedání nejvyššího orgánu IFM-SEI (prezidia) v Praze a následného semináře její evropské části v Čelákovicích.

Účast na semináři přijalo téměř 30 zástupců evropské sítě z Velké Británie, Švédska, Norska, Finska, Lotyšska, Litvy, Německa, Maďarska či Dánska.

Zasedání prezidia proběhlo v Praze ve dnech 20. – 21. září 2006. Pionýr, jakožto organizace se statutem plného členství, přivítal možnost být jeho hostitelem.

Členy prezidia přijal předseda Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Mgr. Jan Hamáček.

Tiskové konference se Uwe Ostendorff zúčastnil společně s Jiřím Letem, tajemníkem zahraniční sekce České rady Pionýra. Generální tajemník IFM-SEI připomněl, že počátky této dnes již globální organizace spadají do roku 1924, kdy vznikla jako reakce na 1. světovou válku. Z Evropy se postupně rozrostla i do dalších částí světa – Afriky, Asie i Latinské Ameriky. K původním principům organizace (rovnost, solidarita, kooperace, výchova k míru) postupem času přibyl i důraz na životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj.

V rámci své působnosti realizuje IFM-SEI řadu kampaní, zaměřených mimo jiné proti zneužívání dětí k práci a proti dětské pornografii. Za tímto účelem pořádá semináře, cvičení, tábory a další vzdělávací akce, které vedou mimo jiné k probouzení zájmu dětí o participaci na společném, demokratickém životě, odstranění předsudků o rasové, etnické a další nerovnosti. V současné době IFM-SEI spolupracuje na kampani Evropské komise a Rady Evropy „Všichni rozdílní, všichni rovnoprávní“. Právě k tomuto tématu se budou vztahovat diskuse víkendových jednání a seminářů. Jde zejména o výchovu dětí k toleranci, problémy dětí s etnickým a migračním zázemím, včetně otázky zapojení dětí z minoritních skupin do společenského dění.

Generální tajemník IFM-SEI informoval o projektech, připravovaných v nejbližší době na evropské úrovni:

Tím prvním je snaha o zřízení pozice tzv. dětského ombudsmana. Jeho úkolem bude pročítání legislativních dokumentů EU, v níž by vyhledával problémové oblasti rozporuplné s právy dítěte (minimálně v rozsahu Úmluvy o právech dítěte). Předmětem jeho práce bude i řešení aktuálních problémů a konkrétních stížností, vztahujících se k této problematice. Dětský ombudsman bude přijímat stížnosti dětských organizací či jednotlivců, kteří budou mít pocit, že dopad legislativy by mohl být negativní na děti a mládež. „Chceme zajistit, aby děti byly v případě že chtějí něco naléhavého sdělit, opravdu vyslyšeny. Tj. nejen mluvíme za práva dětí, ale chceme, aby i děti mluvily samy za sebe,“ zdůraznil Uwe Ostendorff.

Druhým výrazným projektem je příprava programu, který podpoří výměny mezi mladými Evropany. V současné době existují programy pro mladé od 13 let. Vědecké výzkumy však prokázaly, že s multikulturním vzděláváním je dobré začínat o mnoho dříve.

V celosvětovém měřítku spolupracuje IFM-SEI na konkrétních projektech i s dalšími organizacemi, které se zabývají právy dětí. Např. s organizací UNICEF chystají konferenci o AIDS v Asii a konferenci o implementaci Úmluvy o právech dítěte, která proběhne v Senegalu.

IFM – SEI

International Falcon Movement – Socialist Educational International – je organizací s celosvětovou působností. V současné době zastřešuje 57 občanských sdružení pracujících s dětmi a mládeží a dalšími organizacemi pracujícími v jejich prospěch, jež svým společným úsilím naplňují její motto „Spoj svět přátelstvím...“ Evropská síť IFM-SEI (EFN) čítá 24 členů, resp. občanských sdružení. V České republice je jejím členem od roku 2004 sdružení Pionýr. Více informací o této organizaci najdete na jejích webovských stránkách: www.ifm-sei.org/

Radka Páleníková

Veletrhy cestovního ruchu GO a REGIONTOUR 2007, které se konají na brněnském výstavišti od 11. do 14. ledna, nejen otevírají veletržní sezonu, ale jsou také nejlepší příležitostí seznámit se na začátku roku s celou nabídkou v oblasti cestování. Představují se zde všechny regiony České republiky, velký počet zahraničních oblastí, rekreační a turisticky zajímavá místa, cestovní kanceláře prezentují svoji nabídku zájezdů. Prostřednictvím vystavujících zahraničních centrál cestovního ruchu se návštěvníci podrobně seznámí také s turistickými možnostmi zemí, o které mají čeští turisté velký zájem. Tímto způsobem se zde představí například Tunisko, Egypt, Chorvatsko, Rakousko a v jednání jsou mnohé další země. To je však jen základ mnohem širší a pestřejší nabídky obou veletrhů.

Cestování pro každého

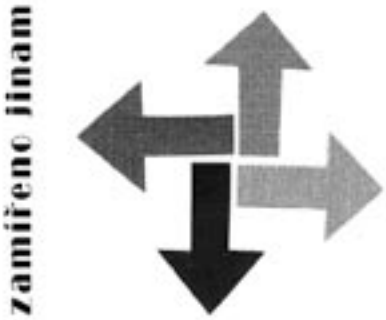

Co bude na GO a REGIONTOUR 2007 k vidění

Kromě cestovních kanceláří a regionů, našich i zahraničních, bude věnována pozornost dvěma tématům – vzdělávání v cestovním ruchu a golfové turistice v České republice. Na veletrhu REGIONTOUR budou k dispozici podrobné informace o České republice jako nové středoevropské golfové destinaci s kvalitní a stále se rozvíjející golfovou infrastrukturou. Téma je připravováno ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, agenturou CzechTourism a Asociací krajů ČR.

Výrazně zastoupena bude také cykloturistika, další ze zvýrazněných témat veletrhů. Kromě toho, že jednotlivé regiony budou představovat „své“ cyklotrasy a jejich zajímavosti, cestovní kanceláře nabídnou zájezdy zaměřené na cykloturistiku.

Dobře se rozvíjí téma využití internetu v cestovním ruchu. Opět bude část pavilonu A vyhrazena E-travel zóně, tedy poskytovatelům internetových služeb, provozovatelům cestovatelských serverů, představení rezervačních systémů pro leteckou dopravu nebo ubytování apod.

Velkým lákadlem bude Festivalu filmů a fotografií s cestovatelskou tématikou GO KAMERA, na kterém je očekávána účast zajímavých osobností české kultury a cestování.

Svou, již tradiční prezentaci na veletrzích bude mít Česká rada dětí a mládeže. Sdružení zde budou nabízet své programy, letní aktivity – zejména tábory, nabídku pro volný čas. Celá expozice bude zvát i na 8. ročník Bambiriády, který se uskuteční v květnu v mnoha městech po celé ČR.

Na loňském Regiontouru vystavovala řada dětských spolků, například Sdružení přátel Jaroslava Foglara

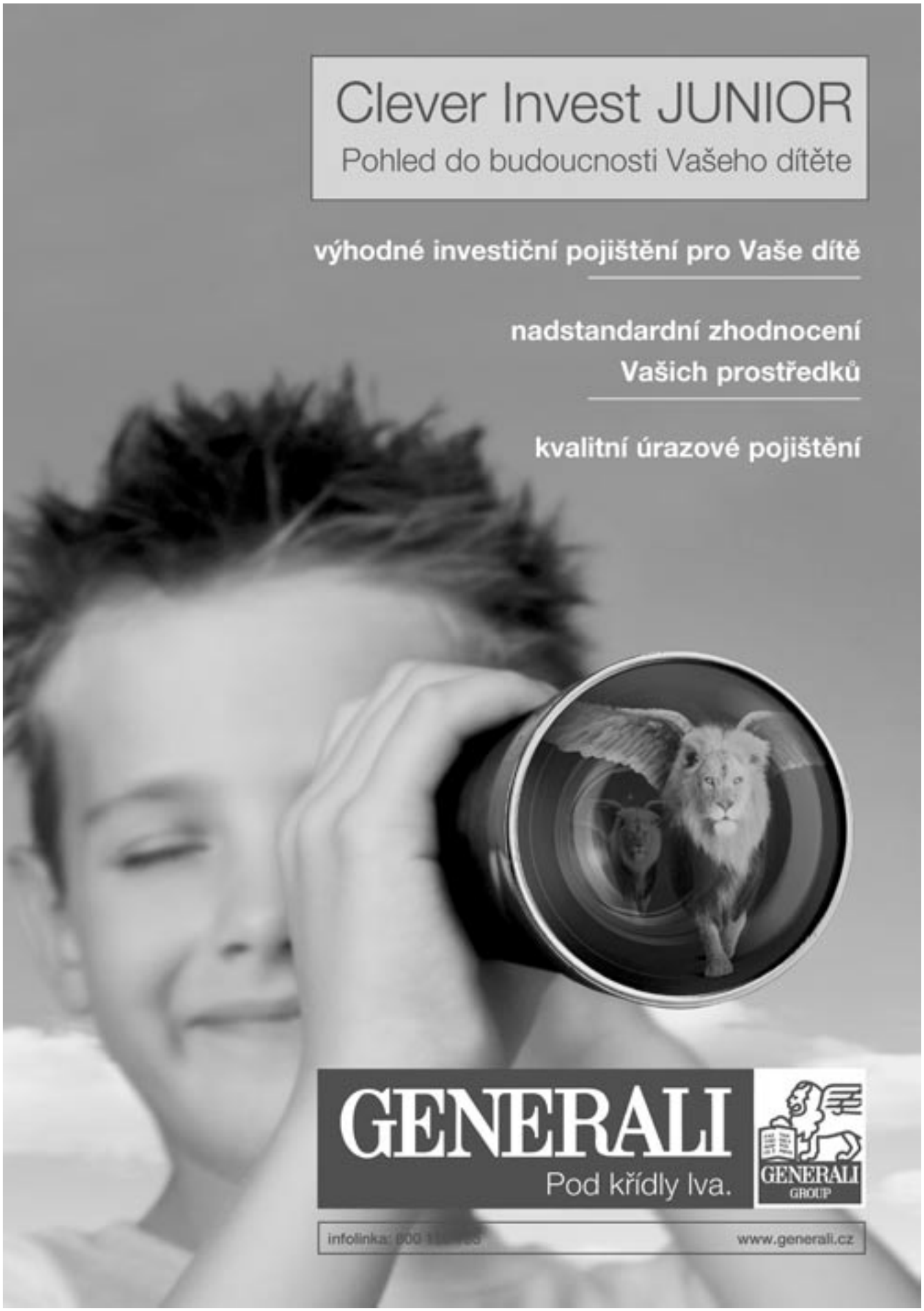
Clever Invest JUNIOR
Pohled do budoucnosti Vašeho dítěte
výhodné investiční pojištění pro Vaše dítě
nadstandardní zhodnocení
Vašich prostředků
kvalitní úrazové pojištění
GENERALI
Pod křídly lva.
GENERALI
GROUP
www.generali.cz

Soutěž „Má vlast v srdci Evropy – Poznej ji a chraň“ má sice dlouhý název, ale je šitá přímo na tělo školám i sdružením dětí a mládeže. I ti nejmladší se mohou zúčastnit některé z osmi kategorií: mohou třeba zjišťovat stav zanedbávaných památek, seznamovat se s jejich dějinami, nebo dokonce začít pečovat o nějaký pomníček, kapličku apod. Najdou i další zajímavé úkoly. Druhý ročník soutěže opět vyhlásila Památková komora spolu s ČRDM.

Dobrovolnický program Akce příroda, který Hnutí Brontosaurus organizuje již šest let, je specifický kombinací práce na pomoc přírodě a záchraně životního prostředí se vzděláváním účastníků a doprovodným prožitkovým programem. Splňuje tak i výchovné a vzdělávací funkce, a to formami specifickými pro Hnutí Brontosaurus: prací, hrou, vlastním příkladem a pobytem v přírodě.

Stovka návštěvníků využila nádherného počasí a vydala se do Nové Brtnice, kde středisko Chaloupky pořádalo tradiční Den stromů. S pomocí lan a horolezců ze Zeměpisné společnosti Morava se děti i dospělí dostali do výšky 15 metrů a užívali si mohutné koruny buku. Společně také vytvořili pod rozhlednou velikou mandalu. Návštěvníci si mohli užívat pocitovou stezku, lehnout si pod lípu a sledovat její korunu, projít se bosky po lesním trávníku, obejmout strom…

Všechny dobrovolnické projekty mají nějaký problém, ale stojí za to – poznáte lépe sebe, nekonečnost hranic, jinou kulturu, zemi, lidi, styl myšlení i života – a ten je právě v Indii zcela výjimečný. No řekněte, kde jinde najdete chrámy, kde cítíte až mysticky posvátnou atmosféru či místa, kde vám dají 24 hodin denně zadarmo najíst a napít? Získáte zkušenosti, nadhled a možná, že při troše štěstí opravdu trochu pomůžete. Nebojte se Indie!, nabádá čtenáře Archy z vlastní zkušenosti v daleké zemi Hana Svobodová.

Letní tábory v přírodě, anglický kemp, sjíždění řeky Ohře, klub Awany, komunitní centrum… to je jen malý vzorek možností, které nabízí zájemcům Klub mladých Filadefia. Cílem je vytvářet takové podmínky, aby mohli mladí lidé aktivním a atraktivním způsobem trávit svůj volný čas, říká předseda zmíněného členského sdružení ČRDM Stanislav Czudek.

Zpěvačka Tonya Graves, tvář kampaně „Každý jsme jiný, všichni rovnoprávní“, navštívila Dětský domov Permon v malebné přírodě ve Vestci – Hříměždicích u Příbrami. Jde o dětský domov se školou, určený dětem – cizincům, které se ocitly v České republice bez doprovodu rodičů či jiných blízkých osob. Posláním zařízení je poskytnout jim co nejlepší možnou péči, pomoci překonat komunikační bariéry, zorientovat se v českém prostředí a také pomoci nalézt jejich rodiny.